

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Asan/18/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017201794
Dátum vydania rozhodnutia: 29. septembra 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:1017201794.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľa): Mediatex, s.r.o., Bojnická 18, 831 04 Bratislava, zastúpeného: ADVOKÁT ZLÁMALOVÁ ZUZANA, s.r.o., Trnavská 11, 831 04 Bratislava, proti žalovanému: Daňový úrad Bratislava, Ševčenkova 32, 850 00 Bratislava, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 216/2017-36 zo dňa 23. januára 2018, v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. 101458043/2017 zo dňa 29.06.2017, jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 216/2017-36 zo dňa 23. januára 2018 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred správnym súdom

1. Správnu žalobou podanou Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) dňa 12.8.2012 sa žalobca domáhal voči žalovanému preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. 101458043/2017 zo dňa 29.06.2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým mu žalovaný na základe § 54 ods. 1 písm. f/ zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uložil pokutu vo výške 15.000,- eur za to, že prevádzkoval SMS súťaž s názvom Harley Davidson na čísle 7009, na ktorú nebola udelená alebo vydaná licencia podľa uvedeného zákona.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím č. 102015013/2017 zo dňa 21.09.2017 (ďalej aj „odvolacie rozhodnutie“) v odvolacom konaní napadnuté rozhodnutie potvrdilo. Žalobca v žalobných bodoch rozobral právne dôvody, pre ktoré je podľa jeho mienky napadnuté rozhodnutie v rozpore so zákonom, pričom v závere žaloby uviedol, že toto rozhodnutie „/a následne aj rozhodnutie odvolacieho orgánu žalovaného č. 102015013/2017 zo dňa

21.09.2017/“ považuje za nejasné, nepresné, nepreskúmateľné, nepodložené dôkazmi a žiada, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného v celom rozsahu zrušil.

3. Správny súd uznesením zo dňa 23.01.2018 (sp. zn. 5S 216/2017-36) žalobu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“), pretože bola podaná proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom. Uviedol, že čiastkové rozhodnutia predbežnej povahy alebo tzv. podkladové rozhodnutia alebo opatrenia sa preskúmajú až v spojení s konečným druhostupňovým rozhodnutím, pretože samy osebe nevyvolávajú ujmu na právach. Tá sa prejaví až v spojení s konečným administratívnym rozhodnutím. Poukázal tiež na to, že žalobca za žalovaného označil prvostupňový orgán verejnej správy - Daňový úrad Bratislava.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu

4. Proti uzneseniu o odmietnutí žaloby podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. písm. a/, f/, g/, h/, j/ S.s.p. a navrhol toto rozhodnutie zrušiť.

5. V sťažnostných bodoch uviedol, že proti napadnutému rozhodnutiu podal v daňovom konaní odvolanie Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, ktoré toto rozhodnutie potvrdilo, pričom v potvrdzujúcom odvolacom rozhodnutí (doručenom sťažovateľovi dňa 09.10.2017) sa v celom rozsahu stotožnilo so závermi žalovaného uvedenými v napadnutom rozhodnutí. Sťažovateľ ďalej uviedol, že napriek tomu v správnej žalobe argumentoval aj proti odvolaciemu rozhodnutiu druhostupňového orgánu a v petite žaloby navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie žalovaného i odvolacie rozhodnutie.

6. Správne súdu vytykal, že správnu žalobu odmietol bez toho, aby sa venoval skutočnosti, že sťažovateľ mal zámer dať preskúmať obe rozhodnutia. Poukázal na to, že v čase doručenia uznesenia správneho súdu o odmietnutí žaloby už lehota na podanie žaloby uplynula a sťažovateľ tak nemá možnosť hájiť svoje práva a jeho nárok na preskúmanie rozhodnutí daňových orgánov nestranným súdom bolo zmarené.

7. Z uvedených dôvodov sťažovateľ tvrdil, že krajský súd svojim procesným postupom porušil procesné práva sťažovateľa v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ďalej že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

8. Žalovaný navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

III. Relevantná právna úprava

Podľa § 7 S.s.p. správne súdy nepreskúmajú

a) právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,

e) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

Podľa § 98 ods. 1 písm. g/ S.s.p. správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

Podľa § 180 ods. 1 S.s.p. žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak osobitný predpis nepripúšťa riadny opravný prostriedok, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie alebo opatrenie.

IV. Právne závery kasačného súdu

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „kasačný súd“), na ktorý prešiel odo dňa 1. augusta 2021 výkon súdnictva aj vo veciach kasačných sťažností, v ktorých bol dovtedy príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 11 písm. h/ S.s.p.), preskúmal uznesenie krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 a ods. 2 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Preto podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil uznesenie správneho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

10. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov pripadlo kasačnému súdu posúdiť, či krajský súd odmietol správnu žalobu nezákonne (§ 440 ods. 1 písm. j/ S.s.p.), pričom toto posúdenie zahŕňa i vyhodnotenie zákonnosti procesného postupu správneho súdu vo väzbe na namietané porušenie práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.). V čom presne spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci zo strany krajského súdu (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.) či odklon od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. i/ S.s.p.), sťažovateľ v kasačnej sťažnosti podrobnejšie nezdôvodnil (§ 440 ods. 2 S.s.p.), preto sa kasačný súd vzhľadom na viazanosť rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti z tohto hľadiska prakticky nemal čím zaoberať (§ 453 ods. 1, 2 S.s.p.).

11. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti tvrdí, že pred krajským súdom argumentoval tak proti napadnutému, ako aj proti odvolaciemu rozhodnutiu. S tým môže kasačný súd len súhlasiť, pretože v texte žaloby sťažovateľ jednoznačne uviedol, že na základe jeho odvolania sa vecou zaoberalo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky a odvolacím rozhodnutím potvrdilo napadnuté rozhodnutie žalovaného, stotožniac sa s jeho závermi. Zo záverečnej časti žaloby je tiež zrejmé, že za nepodložené a nejasné sťažovateľ označil nielen napadnuté rozhodnutie žalovaného, ale aj odvolacie rozhodnutie. Faktom však je, že explicitne navrhol zrušiť len napadnuté rozhodnutie.

12. Správny súd postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ S.s.p. žalobu odmietol ako neprípustnú, avšak bez toho, aby špecifikoval, o ktorý zákonný dôvod neprípustnosti svoj záver opiera. Kasačný súd súhlasí s tým, že prvostupňové administratívne rozhodnutie, proti ktorému osobitný predpis pripúšťa opravný prostriedok, nie je spôsobilým predmetom súdneho preskúmania. To však v zmysle § 7 písm. a/ S.s.p. platí len za predpokladu, že účastník konania pred právoplatnosťou takéhoto rozhodnutia nevyčerpал proti nemu všetky prípustné opravné prostriedky. V prejednávacom prípade však dal sťažovateľ v žalobe jasne najavo, že právo podať odvolanie využil a označil aj odvolacie rozhodnutie, ktorému vytykal rovnaké nedostatky ako prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného. Aplikácia ustanovenia § 7 písm. a/ S.s.p. preto v danom prípade neprichádza do úvahy.

13. Správny súd vo svojom odmietajúcom uznesení naznačuje, ako by považoval napadnuté rozhodnutie žalovaného za rozhodnutie predbežnej povahy či podkladové rozhodnutie (§ 7 písm. e/ S.s.p.), ktoré samo osebe nevyvoláva ujmu na právach účastníka a preskúmava sa až v spojení s konečným administratívnym rozhodnutím. Túto úvahu však bližšie nerozvinul a kasačný súd musí hneď podotknúť, že by išlo o uvažovanie nesprávne, ktoré nemá oporu v skutkových okolnostiach prípadu. Napadnuté rozhodnutie totiž celkom iste nie je predbežným ani podkladovým rozhodnutím (§ 27 ods. 1 S.s.p.), pretože ide o rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, proti ktorému bolo podľa zákona prípustné odvolanie a toto odvolanie aj bolo podané. Rozhodlo o ňom Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky odvolacím rozhodnutím, ktoré sťažovateľ pripojil k žalobe, v dôsledku čoho rozhodnutie o uložení sankcie sťažovateľovi (prvostupňové rozhodnutie v spojení s odvolacím) nadobudlo v zákonom predpokladanom postupe právoplatnosť.

14. Žaloba a jej prílohy teda obsahujú jasnú informáciu o tom, ktorý orgán a akým rozhodnutím rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu daňového úradu. Správne mu súdu preto muselo byť zrejmé, že nesprávne je v žalobe identifikovaný jednak žalovaný, ktorým má byť na

základe znenia zákona (§ 180 ods. 1 S.s.p.) orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ako aj rozhodnutie, proti ktorému má žaloba smerovať, keďže v žalobnom návrhu bolo navrhnuté zrušenie len rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa. Napriek uvedenej evidentnej chybe sťažovateľa (či skôr jeho právneho zástupcu) bola správna žaloba odmietnutá nezákonne, pretože za týchto okolností, keď na základe obsahu správnej žaloby nebola pochybnosť o tom, kto vydal rozhodnutie o odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu a o aké rozhodnutie ide, mal správny súd postupovať podľa § 59 ods. 1 S.s.p. a vyzvať sťažovateľa na opravu, vyjasnenie či doplnenie žaloby.

15. Z uvedených dôvodov postupoval kasačný súd podľa § 462 ods. 1 S.s.p. a zrušil uznesenie krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho úlohou v konaní pokračovať v intenciách právneho názoru kasačného súdu. Je však treba poznamenať, že s ohľadom na všetky doterajšie podania sťažovateľa zrejme nebude viac pochybnosť o tom, ktorý subjekt má v konaní vystupovať ako žalovaný a proti ktorému rozhodnutiu žaloba smeruje.

16. Tento prístup k výkladu relevantného práva považuje senát kasačného súdu za ústavne konformný a zodpovedajúci požiadavkám na efektívnu realizáciu práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR). Nadväzuje pritom i na staršiu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pochádzajúcu z procesného prostredia Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb.), ktorého východiská v naznačenom smere zostali zachované a platia aj v režime S.s.p. (sp. zn. 4Sžo/19/2011 zo dňa 13.07.2011 - R 110/2012, sp. zn. Sžso/46/2008 zo dňa 30.09.2008 - R 84/2012).

17. Správny súd v ďalšom konaní rozhodne aj o náhrade trov kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.